

[Jesper Simonsen.]

det ærede Medlems militære Studier i det forløbne Halvaar ingenlunde er gaaet sporstøst hen over det ærede Medlems Hoved. Da først det ærede Medlem begyndte at rulle op Kompagnier og Batailloner, fik vi en levende Skildring, et livfuldt Billede af en Slagmark i gammeldags Forstand med Hæropstilling — disse „Enheder“, som det ærede Medlem tumlede med — og med alle de Befalingsmænd, som skulde til. Men derved var det ærede Medlem gledet ganske bort fra Udgangspunktet, som var dette, at til en Krigsførelse i egentlig Forstand skal det Apparat, som vi skal samles om at vedtage, ikke benyttes, og dermed falder ogsaa Kritikken, og jeg tror, at naar det ærede Medlem faar sig besindet og faar set lidt mere paa det, vil det ærede Medlem sikkert erkende, at det foreliggende Forslag i og for sig er et velegnet Grundlag for de Forhandlinger om en Ordning, som det ærede Medlem jo paa den anden Side er villig til at gaa ind i.

Det ærede Medlem omtalte de saakaldte „Samtaler“, som blev ført henimod Slutningen af sidste Samling imellem Repræsentanter fra Regeringspartierne og Partiet Venstre, og det ærede Medlem sagde, at en af Grundene til, at disse Samtaler ikke førte til noget Resultat, var, at man ikke kunde blive enig om, hvorledes Mandskabet skulde tilvejebringes. Det ærede Medlem stillede visse Krav, som skulde opfyldes, for at han kunde tiltræde Udskrivningsreglerne; han formede det saaledes, at det skulde sikres, at vi fik Mandskab nok, at dette Mandskab var et egnet Mandskab, og at det var et passende Udtryk for Befolkningen. At vi kan faa Mandskab nok, er der jo hos os ingen Tvivl om; den Maade, som det hele ordnes paa, og det Vederlag, som skal ydes, vil utvivlsomt med største Lethed kalde det fornødne Mandskab frem. Der er tidligere tilbudt Forhandling om en Ordning, der skulde sikre, at Mandskabet ikke faar et alt for ensidigt Præg, men bliver, hvad det ærede Medlem kaldte et rimeligt Udtryk for Befolkningen, og naar dette sker, begriber jeg ikke, hvorfor det skulde være tvivlsomt, om dette Mandskab kan anses for at være et egnet Mandskab. Naar man samler unge Mænd fra de forskellige Kredse, saaledes at den Gruppe, man faar, er et rimeligt Udtryk for Befolkningen, saa er dette Mandskab ganske utvivlsomt ogsaa velegnet til at modtage den Uddannelse, der skal gives det. Det ærede Medlem gav ikke Udtryk for, at Partiet Venstre tager Afstand fra en Ophævelse af den tvungne

Militærtjeneste. Det ærede Medlem har jo ogsaa tidligere gentagne Gange sagt, at den almindelige Værnepligt ikke var noget Dogme for Venstre, og jeg forstaaer det altsaa saaledes, at der er Muligheder for Forhandlinger, naar man kan opnaa en vis Tryghed for, at der bliver tilstrækkelig Mandskab, og at dette giver Udtryk for Befolkningen.

Man har i den Diskussion, der føres ude omkring om dette Spørgsmaal, paa Grundlag af Bestemmelsen i Grundlovens § 88 rejst Indvendinger mod Ophævelsen af den tvungne Militærtjeneste. For en Gang for alle at gøre op med dette Spørgsmaal vil jeg gerne fremsætte nogle Bemærkninger derom.

Den Gang vi fik Forfatningen af 1849, var jo — det maa man erindre — Forholdet det, at Militærtjenesten laa som en tung Byrde paa Bondestanden, og man havde allerede længe før Grundloven blev gennemført, vendt sig mod denne Tyngde paa en enkelt Bestanddel af vort Folk; i de raadgivende Provincialstænder var der ført Forhandling om Værnepligtens Almindeliggørelse, som det den Gang blev kaldt, og da man stod overfor den frie Forfatning, var det ganske klart, at nu maatte dette Spørgsmaal løses, og man maatte afskaffe Indskrænkningen af Værnepligten til en Klasse af vort Folk. Det Grundlovsforslag, som blev forelagt, bestemte derfor kort dette, at enhver vaabenfør Mand var pligtig til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar; dette var Formuleringen. Samtidig med, at den grundlovgivende Rigsforsamling behandlede Grundlovsforslaget, behandlede den ogsaa et Forslag til en Værnepligtslov, og derunder kom man til Klarhed over, at det ikke var nogen helt heldig Formulering, Grundlovsforslaget havde faaet, idet Grundlovsforslaget kunde forstaaes paa den Maade, at det paabød, at alle skulde i Trojen; om jeg saa maa sige, at alle skulde gøre Militærtjeneste. Og det var ikke Meningen. Meningen var den gennem en Grundlovsbestemmelse at sikre sig imod, at man igen gik over til at begrænse Værnepligtsbyrden, saaledes at den kom til at hvile paa en enkelt Klasse eller enkelte Klasser i vort Folk. Derfor foreslog det Udvalg, som var nedsat af den grundlovgivende Forsamling, en Ændring i § 88, en Ændring, der gik ud paa en Tilføjelse til den Del af Paragraffen, jeg lige har nævnt; den lød paa, at Værnepligten skulde opfyldes efter de nærmere Bestemmelser, som derom blev fastsat i Loven. Hensigten med denne Til-